

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2300, 2/2292, 2/2248, 2/2247, 2/2222, 2/2221, 2/2219, 2/2185, 2/2139, 2/2133, 2/2109,
2/2105, 2/2104, 2/2095, 2/2090, 2/2046, 2/2026, 2/2020, 2/2019, 2/2018, 2/2017, 2/2015,
2/2012, 2/2006, 2/2005, 2/1993, 2/1992, 2/1991, 2/1983, 2/1982, 2/1980, 2/1979, 2/1976, 2/1975,
2/1974, 2/1973, 2/1972, 2/1971, 2/1960, 2/1959, 2/1953, 2/1952,
2/1951, 2/1943, 2/1942, 2/1939, 2/1935, 2/1934, 2/1928, 2/1927, 2/1925, 2/1922, 2/1915,
2/1911, 2/1910, 2/1909, 2/1908, 2/1899, 2/1897, 2/1892, 2/1891, 2/1890, 2/1883, 2/1882,
2/1878, 2/1876, 2/1874, 2/1871, 2/1867, 2/1866, 2/1865, 2/1855, 2/1853, 2/1852, 2/1848, 2/1847,
2/1846, 2/1845, 2/1844, 2/1843, 2/1842, 2/1841, 2/1840, 2/1839, 2/1824, 2/1818, 2/1816, 2/1815,
2/1804, 2/1803, 2/1797, 2/1796, 2/1795, 2/1794, 2/1792, 2/1791, 2/1790, 2/1789, 2/1788, 2/1775,
2/1761, 2/1749, 2/1745, 2/1740, 2/1736, 2/1730, 2/1721, 2/1680, 2/1661, 2/1655, 2/1646, 2/1645,
2/1635, 2/1630, 2/1627, 2/1621, 2/1591, 2/1577, 2/1565, 2/1555, 2/1549, 2/1548, 2/1539, 2/1526,
2/1522, 2/1521, 2/1503, 2/1494, 2/1493, 2/1490, 2/1442, 2/1404, 2/1403, 2/1394, 2/1374, 2/1373,
2/1372, 2/1371, 2/1342, 2/1338, 2/1333, 2/1326, 2/1264, 2/1239, 2/1228, 2/1227, 2/1226, 2/1219,
2/1209, 2/1193, 2/1083, 2/1066, 2/1062, 2/1035, 2/1030, 2/1029, 2/1013, 2/1012, 2/1011, 2/1010,
2/1009, 2/996, 2/984, 2/982, 2/981, 2/976, 2/973, 2/972, 2/970, 2/969, 2/963, 2/961, 2/959,
2/957, 2/956, 2/954, 2/943, 2/898, 2/897, 2/885, 2/882, 2/872, 2/857, 2/851, 2/837, 2/812, 2/749,
2/746, 2/727, 2/725, 2/724, 2/718, 2/711, 2/699, 2/698, 2/697, 2/679, 2/670, 2/645, 2/644,
2/643, 2/642, 2/640, 2/639, 2/635, 2/634, 2/611, 2/610, 2/607, 2/606, 2/605, 2/596, 2/595, 2/568,
2/567, 2/566, 2/563, 2/560, 2/537, 2/536, 2/535, 2/508, 2/507, 2/506, 2/491, 2/488, 2/487, 2/481,
2/480, 2/472, 2/436, 2/413, 2/412, 2/399, 2/396, 2/386, 2/379, 2/375, 2/374, 2/373, 2/369, 2/368,
2/339, 2/337, 2/336, 2/335, 2/334, 2/333, 2/332, 2/322, 2/309, 2/304, 2/303, 2/302, 2/301, 2/300,
2/299, 2/298, 2/297, 2/292, 2/291, 2/237, 2/236, 2/233, 2/231, 2/230, 2/229, 2/227, 2/226, 2/225,
2/224, 2/218, 2/132, 2/131, 2/130, 2/129, 2/128, 2/49, 2/26 Esas Numaralı Kanun
Tekliflerimin, İç Tüzüğün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca 27. Yeni yasama döneminde
yenilenmesini arz ve talep ederim.

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon/lar	Anayasa Adalet Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Çevre
Tarih:01.10.2018	Esas No:657

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
09	Temmuz 2018
Numara:	

313051

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 04.01.2016
Sayı : 495

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumunun kurulmasına dair kanun teklifi
gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 30.12.2015

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Anayasa Adanmış Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Çevre			
Tarih:	04 Şubat 2016		E.No:	2/606
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
cm	zc	K. P.	M.	M.
TBMM BAŞKANI	ik			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
05 Ocak 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
05 Ocak 2016
No: 16245

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde, hızlı bir kentleşme söz konusudur. Bu durum, hızla kentsel çevrenin bozulmasına neden olmaktadır. Denizlerimiz, göllerimiz, akarsularımız, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımız hızla kirlenmektedir. Büyük kentlerimizde kış aylarında özellikle hava kirliliği insan sağlığını tehdit etmektedir. Plansız yapılaşma, ulaşım ve trafik sorunları yanında gürültü kirliliği dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Bu sayılan çevre sorunlarını göz önünde bulundurarak çevre kirliliğinin çok ciddi boyutlarda olduğunu unutulmamalıdır.

Çevrenin kirlenmeye karşı etkin bir şekilde korunması için kamu hizmetleriyle ilgili Devlet görevlerinin yeniden değerlendirilmesi ve halkın da çevre ile ilgili olarak idareden kaynaklanan şikâyetlerini en aza indirecek bir yönetim anlayışının yerleştirilmesi zorunluluk arz etmektedir.

Birçok ülkede Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumu kurulmuştur. Günümüzde bu kurum, aralarında Fransa, İngiltere, İtalya ve İspanya'nın da bulunduğu birçok devlette ülke, bölge, kent veya sektör itibarıyla hizmet vermektedir. Kamu Denetçiliğinin ihtisas alanlarından biri olarak etkin bir şekilde çevre kirliliğinin önlenmesi, sınırlandırılması ve mücadelesi için mutlaka ve yalnızca Çevre ile ilgili, çevreyi koruma ve kollama amacına yönelik olarak Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumu kurulması öngörülmüştür.

Çevrenin bir kez kirlendikten sonra eski hale getirilmesinin çok pahalıya mal olması ve hatta bazen olanaksız olması bu konuda önlem alınması gerektiği sonucunu bir kez daha ortaya çıkarmaktadır.

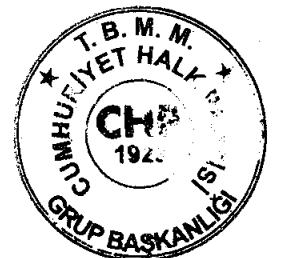
Ülkemizde hızlı bir şekilde su kaynakları, hava toprak ve denizler kirlenmektedir. Büyük kentlerdeki çöpler, hastalık taşıyan farelerin ve sineklerin üreme merkezi haline gelmiştir. Plansız ve sağlıklı kentleşme devam etmektedir. Ormanlarımız ve kıyılarımızın güzellikleri hızla yok edilmektedir. Arzu edilmeyen sesler olarak tanımladığımız gürültü de halkın sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Çevreyi temiz tutma ve koruma ilkesinden hareket ederek, çevreyi bozanlar ve kirletenlerin önlenmesi gerekmektedir.

Anayasanın 125 inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu ve yargı yetkisinin, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olduğu hükmüne yer verilmiştir. 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 11 inci maddesiyle, söz konusu maddede değişiklik yapılarak, hukuka uygunluk denetiminin hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamayacağı hükmüne bağlanmıştır.

Anayasanın 9 uncu maddesinde ise yargı yetkisinin, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı düzenlenmiştir. İdarenin iç denetimi ise teftiş kurulları veya benzeri birimlerce gerçekleştirilmektedir.

Sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşamak için gerekli olan yasal düzenlemelerin en kısa zamanda yapılması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Aksi halde, çevremiz hızla bozularak ve kirlenerek yok olur. Su, hava ve toprak hepimizindir. İçinde yaşadığımız çevre tüm insanların ortak mirasıdır. Hiçbir kimsenin ihmalen veya kasıtlı olarak bu ortamı bozmaya hakkı yoktur. Temiz bir çevrede yaşamak en doğal hakkımızdır. Çevrenin korunması için Çevre İçin Denetçiliği Kurumu kurulması amacıyla hazırlanan kanun teklifimi sunuyorum.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, Kanunun amacı belirlenmektedir.

Madde 2- Maddeyle, Kanunun kapsamı belirlenmektedir. Kanunda; Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluş, görev ve çalışma usullerine ilişkin ilkeler ile Başdenetçi ve Denetçilerin niteliklerine, seçimlerine, özlük haklarına ve Kurum personeline ilişkin hükümlere yer verildiği belirtilmektedir.

Madde 3- Maddede, Kanunda geçen bazı terimlerin tanımlarına yer verilmektedir.

Madde 4- Maddeyle, Kurumun kuruluşuna ilişkin teşkilatlanma esasları belirlenmektedir. Tarafsızlığı, bağımsızlığı, emir ve talimat almaması, her türlü bilgi ve belgeyi isteme yetkisinin bulunması gibi yerine getireceği görevler ve bu görevler dolayısıyla tanınan yetkiler dikkate alınarak Kurumun; kamu tüzel kişiliğine sahip, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı ve özel bütçeli olması öngörülmektedir.

Madde 5- Maddeyle, Kurumun görevi açıkça belirlenmektedir.

Madde 6- Maddeyle, Başdenetçiliğin, Başdenetçi ve Denetçilerden oluşacağı belirtilmektedir. Diğer yandan, Kurumun Başdenetçi tarafından yönetileceği ve temsil edileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 7- Maddeyle, Başdenetçi ve Denetçilerin görevleri belirlenmektedir.

Madde 8- Maddeyle, Kurumun çalışma ilkeleri belirlenmektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurumun, faaliyetlerini gerçekleştirirken elektronik ortam ve iletişim araçlarının kullanılmasını gözeticeği belirtilmekte, böylelikle, şikâyetlerin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması öngörülmektedir.

Madde 9- Maddeyle, Genel Sekreterliğin oluşumu ve görevleri belirlenmektedir.

Madde 10- Maddeyle, Başdenetçi veya Denetçi seçileceklerde aranacak nitelikler belirlenmektedir. Yaş sınırının belirlenmesinde dünyadaki diğer emsal kanunlar gözönünde bulundurulmuştur.

Madde 11- Maddede, Başdenetçi ve Denetçilerin yapacağı görevlerin önemi dikkate alınarak, seçimlerinin belirli sürede sonuçlandırılması amacıyla adaylık ve seçimde uygulanacak hükümler belirlenmektedir.

Madde 12- Maddeyle, Kurumun bağımsızlığının, tarafsızlığının ve saygınlığının sağlanması amacıyla, Başdenetçi ve Denetçilerin görevlerini gerektiği gibi yerine getirmeleri için bağımsız hareket etmelerini sağlayacak düzenlemelere yer verilmektedir.

Madde 13- Maddeyle, Başdenetçi ve Denetçilerin, bağımsızlıklarını ve tarafsızlıklarını kendilerine hatırlatmak, vatandaşların da Kuruma olan güven ve saygılarını kuvvetlendirmek üzere, Başdenetçinin ve Denetçilerin Genel Kurulda ant içerek görevlerine başlamaları öngörülmektedir.

Madde 14- Maddeyle, Başdenetçi ve Denetçilerin beş yıllık süre için seçilmesi öngörülmektedir. İstifa, ölüm veya görevden alınma gibi nedenlerle süresi bitmeden görevinden ayrılan Başdenetçi ve Denetçilerin yerine seçilen Başdenetçi ve Denetçilerin görev süresinin de beş yıl olduğu, tartışmalara meydan vermemek için açıkça belirtilmektedir.

Madde 15- Başdenetçinin veya Denetçilerin 10 uncu maddede sayılan nitelikleri taşımadıklarının sonradan anlaşılması veya bu nitelikleri seçildikten sonra kaybetmeleri

halinde, bu durumun Komisyon tarafından tespit edilmesini takiben Başdenetçinin ve Denetçilerin görevinin sona ermesine Genel Kurul tarafından görüşmesiz olarak karar verileceği belirtilmektedir.

Madde 16- Maddeyle, Başdenetçiye ve Denetçilere, en yüksek Devlet memuru olan Başbakanlık Müsteşarı için belirlenen her türlü ödemeler dâhil malî haklar tutarında aylık ücret ödeneceği düzenlenmektedir.

Madde 17- Maddeyle, Kuruma yapılacak başvuruların usulü ayrıntılı olarak belirlenmektedir.

Madde 18- Maddede, Başdenetçinin ve Denetçilerin görevlerini gerektiği gibi yapabilmeleri için ilgili merciden istedikleri bilgi veya belgelerin tam ve doğru olarak zamanında gönderilmesi zorunluluğu vurgulanmakta, aykırı davrananlar hakkında yapılacak işlem gösterilmektedir.

Madde 19- Başdenetçinin ve Denetçilerin görevlerini gerektiği gibi yapabilmeleri için bilirkişi görevlendirebilecekleri ve tanık ya da ilgili kişileri dinleyebilecekleri hükme bağlanmakta, ayrıca, görevlendirilen bilirkişilere ödenecek ücret gösterilmektedir.

Madde 20- Maddeyle, kişilerin hak arama talebinin sağlıklı yürütülebilmesini ve kısa sürede sonuçlandırılmasını sağlamak amacıyla; Kurumun, kendisine yapılan başvuruları en geç altı ay içinde sonuçlandırması gerektiği; yapılan inceleme ve araştırma sonucunun ve varsa önerilerinin Kurum tarafından ilgili mercie ve başvurana bildirileceği, şayet ilgili merci bu öneriler doğrultusunda yeni bir işlem tesis etmiş ise bu işlemi; önerilen çözümü uygulanabilir nitelikte görmediği takdirde ise bunun gerekçesini en geç otuz gün içinde Kuruma bildirmesi gerektiği düzenlenmektedir.

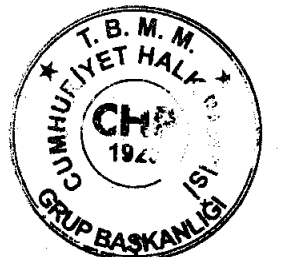
Madde 21- Maddede, başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi veya yerinde görülerek kabul edilmesi hâlinde, 17 nci maddenin sekizinci fıkrasına göre duran dava açma süresinin yeniden işlemeye başlayacağına dair hükümlere yer verilmektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurumun inceleme ve araştırmasını, başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde sonuçlandıramaması durumunda, durmuş olan dava açma süresinin, bu sürenin sonunda kaldığı yerden işlemeye başlayacağı belirtilmektedir.

Madde 22- Maddenin birinci fıkrasında, Kurumun, her takvim yılı sonunda yürütülen faaliyetleri ve önerileri kapsayan bir rapor hazırlayarak Komisyona sunacağı, Komisyonun, bu raporu kendi kanaat ve görüşlerini de içerecek şekilde özetleyerek Genel Kurula sunulmak üzere hazırladığı raporu, Başkanlığa göndereceği belirtilmektedir. Maddenin ikinci fıkrasında ise, Kurumun yıllık raporlarının ayrıca, Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle kamuoyuna duyurulacağı, üçüncü fıkrada da Kurumun açıklanmasında fayda gördüğü hususları yıllık raporu beklemeksizin her zaman kamuoyuna duyurabileceği düzenlenmektedir.

Madde 23- Başdenetçi ve Denetçilerin çalışmalarında başarılı olmaları kamuoyunun desteğine bağlı olduğundan, Kurumun çalışmaları hakkında açıklama yapma yetkisiyle ilgili hükümler getirilmektedir.

Madde 24- Maddeyle, Kurumda görev yapacak personelin atanma usulü belirlenmektedir.

Madde 25- İdarenin işlem, eylem, tutum ve davranışlarına ilişkin başvuruları araştırıp incelemek ve önerilerde bulunmakla görevli Kurumun, bu önemli görevini uzman personelle yerine getirebileceği açıktır. Bu amaçla, maddede, uzmanlığın ilk adımı olan uzman yardımcılığına atanabilmek için aranan şartlar belirlenmektedir.

Madde 26- Maddeyle, 25 inci maddeye göre Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcılığına atananların Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzmanı olabilme şartları belirlenmektedir. Ayrıca, Uzman Yardımcılığına giriş ve uzmanlık sınavının şekli, Uzman ile Uzman Yardımcılarının görev, yetki ve çalışmalarına ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenleneceği belirtilmektedir.

Madde 27- Maddenin birinci fıkrasında, Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda Kurum personeli hakkında Devlet Memurları Kanununun uygulanacağı belirtilmektedir. Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Sekretere Başbakanlıktaki genel müdürlere uygulanan malî ve sosyal hak ve yardımlara ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurumda görev alan Uzmanlara Başbakanlık Uzmanları, Uzman Yardımcılarına Başbakanlık Uzman Yardımcıları ve Kurumun diğer personeline ise, Başbakanlıkta aynı unvanlı ve aynı dereceli kadrolarda çalışanlara uygulanan malî ve sosyal hak ve yardımlara ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 28- Maddeyle, yeni kurulan Kurumda diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yetiştirilmiş uzman personelinden yararlanmak üzere, başvurulardaki şikâyet konularına göre kamu kurum ve kuruluşlarındaki uzman personelin geçici bir süreyle Kurumda çalıştırılmasına imkân sağlanmaktadır.

Madde 29- Maddeyle, Kurumun gelirleri ve giderlerinin nelerden oluştuğu gösterilmektedir. **Madde 30-** Maddeyle, Kurumda çalışanların görevlerini bağımsız olarak yerine getirmeleri için uyacakları yasaklar ile yapamayacakları işler düzenlenmektedir.

Madde 31- Başdenetçi ve Denetçilerin yaptıkları görevin niteliği ve önemi dikkate alınarak görevleri sebebiyle işledikleri öne sürülen suçlardan dolayı uygulanacak soruşturma ve kovuşturma usulüne ilişkin özel hükümler düzenlenmektedir.

Madde 32- Kurumda görevli Genel Sekreter, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman, Uzman Yardımcısı ve diğer personelin görevleri sebebiyle işledikleri öne sürülen suçlardan dolayı uygulanacak soruşturma ve kovuşturma usulü gösterilmektedir.

Madde 33- Maddeyle, Kurumda görev yapanlara emeklilik yönünden uygulanacak hükümler gösterilmektedir. Ayrıca, Kanunun 10 uncu maddesinde Başdenetçi veya Denetçi seçilebilmek için belirli bir yaşı tamamlamak dışında herhangi bir yaş kaydı aranmadığından, bu görevlere seçilenler için Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40'ncı maddesinin birinci fıkrasında ve 5510 sayılı Kanunda öngörülen yaş sınırının uygulanmayacağı vurgulanarak, bu görevlere seçilenlerin görevlerine emeklilik yaşından sonra da devam etmelerine olanak sağlanmaktadır.

Madde 34- Maddeyle, Kurumda görev yapacaklara ait kadrolar ihdas edilmektedir.

Madde 35- Yürürlük maddesidir.

Madde 36- Yürütme maddesidir.

ÇEVRE İÇİN KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; çevresel konulardaki kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmak suretiyle, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı, adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak üzere Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumunu oluşturmaktır.

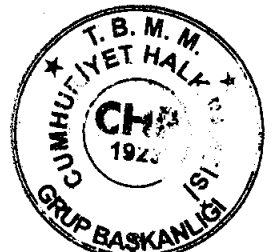
Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun; Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluş, görev ve çalışma usullerine ilişkin ilkeler ile Çevre İçin Kamu Denetçilerinin niteliklerine, seçimlerine, özlük haklarına ve Kurum personelinin atanmaları ile özlük haklarına ilişkin hükümleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3-(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Çevre: Toprak bileşenleri anlamına gelir ve
 - 1- Hava, kara ve su,
 - 2- Atmosfer katmanları,
 - 3- Organik ve inorganik madde ve canlı organizmaları içerir.
 - b) Başdenetçi: Çevre İçin Kamu Başdenetçisini,
 - c) Başdenetçilik: Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumu Başdenetçiliğini,
 - d) Başkanlık: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığını,
 - e) Denetçi: Çevre İçin Kamu Denetçisini,
 - f) Genel Kurul: Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunu,
 - g) İdare: Merkezî yönetim kapsamındaki kamu İdareleri ile sosyal güvenlik kurumlarını, mahallî idareleri, mahallî idarelerin bağlı idarelerini, mahallî idare birliklerini, döner sermayeli kuruluşları, kanunlarla kurulan fonları, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüslerini, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseseleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, kamu hizmeti yürüten özel hukuk tüzel kişilerini,
 - h) Komisyon: Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu ile Çevre Komisyonu üyelerinden oluşan karma komisyonu,
 - ı) Kurum: Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumunu, ifade eder.
- (2) Komisyonun Başkam, Başkanvekili, Sözcüsü ve Kâtibi; Dilekçe Komisyonunun Başkanı, Başkanvekili, Sözcüsü ve Kâtibidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Görev ve Çalışma İlkeleri Kuruluş

MADDE 4- (1) Bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli ve merkezi Ankara'da bulunan Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumu kurulmuştur.

- (2) Kurum, Başdenetçilik ve Genel Sekreterlikten oluşur.
- (3) Kurumda, yedisi kadın yedisi erkek olmak üzere bir Başdenetçi ve onüç Denetçi ile Genel Sekreter ve diğer personel görev yapar.
- (4) Kurum, gerekli gördüğü yerlerde büro açabilir.

Kurumun görevi

MADDE 5- (1) Kurum, havada, karada ve suda kaynakların verimliliklerinin korunmasını, kirlenmesinin önlenmesini, tükenmiş stoklarına yeniden korunmasını sağlayıcı hedefleri tavsiye niteliğinde belirlemesi, alınması gerekli tedbirlerin araştırılmasını sağlar ve bu amaçla yapılan idarenin faaliyetleri, işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir. (2) Ancak;

- a) Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile re'sen imzaladığı kararlar ve emirler,
- b) Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler,
- c) Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar, Kurumun görev alanı dışındadır.

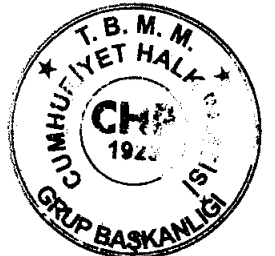
Başdenetçilik

MADDE 6- (1) Başdenetçilik; Başdenetçi ve Denetçilerden oluşur. (2) Kurum, Başdenetçi tarafından yönetilir ve temsil edilir.

Başdenetçinin ve Denetçilerin görevleri

MADDE 7- (1) Başdenetçinin görevleri şunlardır:

- a) Kuruma gelen şikâyetleri incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmak.
- b) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikleri hazırlamak.
- c) Yıllık raporu hazırlamak.
- ç) Yıllık raporu beklemeksizin gerek gördüğü konularda özel rapor hazırlamak.
- d) Raporları kamuoyuna duyurmak.
- e) Yokluğunda kendisine vekâlet edecek Denetçiye belirlemek.
- f) Denetçiler arasındaki işbölümünü düzenlemek.
- g) Genel Sekreteri ve diğer personeli atamak,

h) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Denetçilerin görevleri şunlardır:

a) Bu Kanunda verilen görevlerin yapılmasında Başdenetçiye yardımcı olmak,

b) Başdenetçi tarafından verilen görevleri yapmak.

Çalışma ilkeleri

MADDE 8- (1) Başdenetçi, Denetçiler arasında işbirliğini sağlar ve bunların uyumlu çalışmasını gözetir.

(2) Denetçiler, Başdenetçi tarafından görevlendirildikleri konu veya alanlarda tek başlarına çalışır ve önerilerini Başdenetçiye sunarlar.

(3) Kurum, faaliyetlerinde elektronik ortam ve iletişim araçlarının kullanılmasını gözetir.

(4) Denetçilerin Başdenetçi tarafından görevlendirilecekleri konu veya alanlara ve aralarındaki işbölümüne ilişkin ilkeler yönetmelikle belirlenir.

Genel Sekreterliğin oluşumu ve görevleri

MADDE 9- (1) Genel Sekreterlik; Kurumun idarî ve malî işleriyle sekreterya hizmetlerini yerine getirir. Genel Sekreterlikte Genel Sekreter ve diğer idarî personel görev yapar.

(2) Genel Sekreterliğin görevleri şunlardır:

a) Kurumun büro işlemini yürütmek.

b) Personelin şahsî dosyalarını tutmak.

c) Kurumun arşiv hizmetlerini yürütmek.

ç) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla mali hizmetler birimi ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.

d) Personelin izin ve emeklilik işlemlerini yürütmek.

e) Kurumda çalışan personelin özlük işleri ile sağlık ve sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek.

f) Kurumun görev alanıyla ilgili hususlarda bilişim sisteminin kullanılmasını sağlamak.

g) Kanunlarla verilen veya Başdenetçilik tarafından verilen diğer işleri yapmak.

Başdenetçi ve Denetçilerin nitelikleri

MADDE 10- (1) Başdenetçi veya Denetçi seçilebilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Türk vatandaşı olmak.

b) Seçimin yapıldığı tarihte Başdenetçi ve Denetçiler için elli yaşını doldurmuş olmak.

c) Tercihen çevre mühendisliği, hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idarî bilimler, iktisat ve işletme fakültelerinden olmak üzere dört yıllık eğitim veren fakültelerden veya bunlara denkliği kabul edilmiş yurtiçi veya yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak, ç) Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak.

d) Kamu haklarından yasaklı olmamak.

e) Başvuru sırasında herhangi bir siyasî partiye üye olmamak.

f) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı hapis cezasına ya da affa uğramış olsa veya hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş olsa bile Türk Ceza Kanununun ikinci kitabının birinci kısmının bir ve ikinci bölümündeki suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçları ile yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan veya zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflâs, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

Adaylık ve seçim

MADDE 11- (1) Başdenetçi veya Denetçilerden birinin görev süresinin bitmesinden doksan gün önce, bu görevlerin herhangi bir sebeple sona ermesi halinde ise sona erme tarihinden itibaren onbeş gün içinde durum, Kurum tarafından Başkanlığa bildirilir.

(2) Başkanlık tarafından ilân edilen başvuru süresi içinde, 10 uncu maddede yazılı nitelikleri taşıyanlardan, Başdenetçi veya Denetçi aday adayı olmak isteyenler Başkanlığa başvuruda bulunurlar.

(3) Komisyon başvuruda bulunan aday adayları arasından, seçilecek Başdenetçi ve Denetçi sayısının üç katı kadar aday, başvuru süresinin bittiği tarihten itibaren onbeş gün içinde belirlenir ve Genel Kurula sunulmak üzere Başkanlığa bildirir. Genel Kurul, bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde, Başdenetçi ve Denetçi seçimlerine başlar. Başdenetçi ve Denetçi gizli oyla seçilir. Başdenetçi ve Denetçiler, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile seçilir. Birinci oylamada bu çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci oylamaya geçilir. İkinci oylamada da üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun oyu aranır. Bu oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu sağlanamadığı takdirde üçüncü oylamaya geçilir ve üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyunu alan aday seçilmiş olur. Üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde en çok oy alan adaylardan, seçilecek aday sayısının iki katı kadar aday ile seçime gidilir. Dördüncü oylamada karar yeter sayısı olmak şartıyla en fazla oy alan aday seçilmiş olur. Birden fazla Denetçi seçimi yapılacağı durumlarda adaylar için birleşik oy pusulası düzenlenir. Adayların adlarının karşısındaki özel yer işaretlenmek suretiyle oy kullanılır. Seçilecek denetçilerin sayısından fazla verilen oylar geçersiz sayılır.

(4) Seçilecek Başdenetçi ve Denetçilerden en az ikisinin çevre mühendisi, en az ikisi hukuk fakültesi akademisyeni olması zorunludur.

(5) Seçimler, Kurumun Başkanlığa başvuruda bulunduğu tarihten itibaren en geç doksan gün içinde sonuçlandırılır.

(6) Bu maddede yer alan süreler, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması veya ara verme sırasında işlemez.

Bağımsızlık ve tarafsızlık

MADDE 12- (1) Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Başdenetçiye ve Denetçilere görevleriyle ilgili olarak emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.

(2) Başdenetçi ve Denetçiler, görevlerini yerine getirirken tarafsızlık ilkesine uygun davranmak zorundadır.

Andiçme

MADDE 13- (1) Görevlerine başlarken

Başdenetçi ve Denetçiler Genel Kurulda aşağıdaki şekilde andiçerler:

"Atatürk ilke ve inkılapları çerçevesinde görevimi tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine andiçerim."

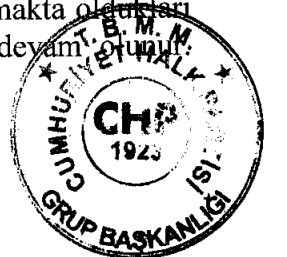
Görev süresi

MADDE 14- (1) Başdenetçi bir yıllığına görev yapar ve her sene denetçiler arasından yeni bir kişi Başdenetçi olur. Denetçilerin, görev süreleri beş yıldır.

(2) İstifa, ölüm veya görevden alınma gibi herhangi bir nedenle süresi bitmeden görevinden ayrılan Başdenetçi veya Denetçinin yerine yeni seçilen Başdenetçi veya Denetçinin görev süresi de beş yıldır.

(3) Bir dönem Başdenetçi veya Denetçi olarak görev yapan bir kimse sadece bir dönem daha Başdenetçi veya Denetçi seçilebilir.

(4) Başdenetçi veya Denetçiliğe seçilenlerin görev yaptıkları sürede eski görevleriyle olan ilişkileri kesilir. Ancak kamu görevlisiyken Başdenetçiliğe veya Denetçiliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetme dışındaki herhangi bir nedenle görevlerinin sona ermesi, görevden ayrılma isteğinde bulunması veya görev sürelerinin dolması durumunda, otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları hâlinde, atamaya yetkili makamlar tarafından otuz gün içinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Yüksek mahkeme üyeliğinden seçilenlerden görevi sona erenler, herhangi bir işleme gerek olmaksızın ve boş kadro şartı aranmaksızın, geldikleri yüksek mahkeme üyeliği görevine geri dönerler ve boşalan ilk üye kadrosu kendilerine tahsis olunur. Belirtilen atama yapılırken Başdenetçi veya Denetçilerin Kurumda geçirdikleri süreler makam veya hâkim sınıfından olup da yüksek hâkimlik tazminatını almaya başladıktan sonra seçilenler için yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde geçmiş olarak değerlendirilir. Bu hükümler, akademik unvanların saklı kazanılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla üniversitelerden gelen personel hakkında da uygulanır. Mükteseplerine uygun bir kadroya atamaları gerçekleşinceye kadar süresi dolması sebebiyle görevi sona eren Başdenetçi ve Denetçilere almakta oldukları aylık ücret ile sosyal hak ve yardımların Kurum tarafından ödenmesine devam ederler.

Müktesseplerine uygun kadrolara atanarlara, atama yapıldığı tarih itibarıyla Kurum tarafından ödemede bulunulmasına son verilir.

Görevden alınma ve görevin sona ermesi

MADDE 15- (1) Başdenetçinin veya Denetçilerin 10 uncu maddede sayılan nitelikleri taşımadıklarının sonradan anlaşılması veya bu nitelikleri seçildikten sonra kaybetmeleri hâlinde, durumun Komisyon tarafından tespit edilmesini takiben Başdenetçinin ve Denetçilerin görevinin sona ermesine Genel Kurul tarafından görüşmesiz olarak karar verilir. (2) Seçilmeye engel bir suçtan dolayı kesin hüküm giyen veya kısıtlanan Başdenetçi ve Denetçiler hakkındaki kesinleşmiş mahkeme kararının Genel Kurulun bilgisine sunulmasıyla Başdenetçi veya Denetçi sıfatı sona erer.

Başdenetçi ve Denetçilerin malî ve sosyal hakları

MADDE 16- (1) Başdenetçiye ve Denetçilere Başbakanlık Müsteşarları için belirlenen her türlü ödemeler dâhil malî haklar tutarında aylık ücret ödenir. Başbakanlık Müsteşarına ödenenlerden, vergi ve diğer kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer mevzuat uyarınca Başbakanlık Müsteşarının yararlanmış olduğu sosyal hak ve yardımlardan Başdenetçi ve Denetçiler aynı esas ve usuller çerçevesinde yararlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kuruma Başvuru ve Yapılacak İşlemler Başvuru ve usulü

MADDE 17- (1) Kuruma, gerçek ve tüzel kişiler başvurabilirler. Başvuru sahibinin talebi üzerine başvuru gizli tutulur.

(2) Başvuru; başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, yerleşim yeri veya iş adresini, ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için vatandaşlık kimlik numarasını, yabancılar için pasaport numarasını başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve yerleşim yeri ile yetkili kişinin imzasını, varsa, merkezi tüzel kişilik numarasını ve yetki belgesini içeren Türkçe dilekçe ile yapılır. Bu başvuru, yönetmelikte belirlenen şartlara uyulmak kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir.

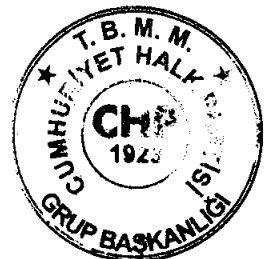
(3) Yapılan başvurulardan;

a) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olanlar,

b) İkinci fıkrada belirtilen şartları taşımayanlar,

c) Sebepleri, konusu ve tarafları aynı olanlar ile daha önce sonuçlandırılanlar, incelenmez.

(4) Kuruma başvuruda bulunulabilmesi için, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda öngörülen idarî başvuru yolları ile özel kanunlarda yer alan zorunlu idarî başvuru yollarının tüketilmesi gereklidir. İdarî başvuru yolları tüketilmeden yapılan başvurular ilgili kuruma gönderilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hallerde, idari başvuru yolları tüketilmese dahi başvuruları kabul edebilir.

(5) Kuruma, illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da başvurulabilir.

(6) Başvurulardan herhangi bir ücret alınmaz.

(7) Kuruma, dördüncü fıkra uyarınca yapılacak başvuruya idare tarafından verilen cevabın tebliği tarihinden, idare başvuruya 60 gün içinde cevap vermediği takdirde bu sürenin bitmesinden itibaren 6 ay içinde başvurabilir. Başvuru tarihi dilekçenin Kuruma, Valilik veya Kaymakamlıklara verildiği, diğer hallerde başvurunun kuruma ulaştığı tarihtir.

(8) Dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurur.

Bilgi ve belge istenmesi

MADDE 18- (1) Kurumun inceleme ve araştırma konusu ile ilgili olarak istediği bilgi ve belgelerin, bu isteğin tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde verilmesi zorunludur. Bu süre içinde istenen bilgi ve belgeleri haklı bir neden olmaksızın vermeyenler hakkında Başdenetçi veya Denetçinin başvurusu üzerine ilgili merci soruşturma açar. (2) Devlet sırrı veya ticarî sır niteliğindeki bilgi ve belgeler, yetkili mercilerin en üst makam veya kurulunca gerekçesi belirtilmek suretiyle verilmeyebilir. Ancak, Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler Başdenetçi veya görevlendireceği Denetçi tarafından yerinde incelenebilir.

Bilirkişi görevlendirilmesi ve tanık dinlenmesi

MADDE 19- (1) İnceleme ve araştırma konusu ile ilgili olarak Başdenetçi veya Denetçiler bilirkişi görevlendirebilir.

(2) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere, bilirkişi olarak görevlendirilen kamu görevlilerine her inceleme ve araştırma konusu için (1000), diğer kişilere her inceleme ve araştırma konusu için (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere görevlendirmeyi yapanın kararı ile bilirkişi ücreti ödenir. Bu ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

(3) İnceleme ve araştırma konusu ile ilgili olarak Başdenetçi, Denetçiler veya uzmanlar tanık ya da ilgili kişileri dinleyebilir.

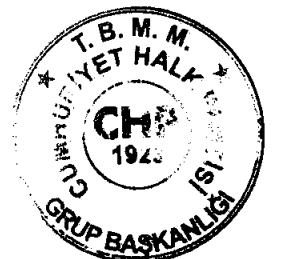
İnceleme ve araştırma

MADDE 20- (1) Kurum, inceleme ve araştırmasını başvuru tarihinden itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırır.

(2) Kurum, inceleme ve araştırma sonucunu ve varsa önerilerini ilgili mercie ve başvurana bildirir. Kurum, başvurana, işleme karşı başvuru yollarını da gösterir.

(3) İlgili merci, Kurumun önerileri doğrultusunda tesis ettiği işlemi veya Kurumun önerdiği çözümü uygulanabilir nitelikte görmediği takdirde bunun gerekçesini otuz gün içinde Kuruma bildirir.

Dava açma süresinin yeniden işlemeye başlaması

MADDE 21- (1) Başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlar.

(2) Başvurunun Kurum tarafından yerinde görülerek kabul edilmesi halinde; ilgili merci Kurumun önerisi üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis etmez veya eylemde bulunmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlar.

(3) Kurumun, inceleme ve araştırmasını, başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde sonuçlandıramaması halinde de durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlar.

Raporlar

MADDE 22- (1) Kurum, her takvim yılı sonunda yürütülen faaliyetleri ve önerileri kapsayan bir rapor hazırlayarak Komisyona sunar. Komisyon, bu raporu ara verme ve tatil dönemleri hariç olmak üzere iki ay içinde görüşüp, kendi kanaat ve görüşlerini de içerecek şekilde özetleyerek Genel Kurula sunulmak üzere hazırladığı raporu Başkanlığa gönderir. Komisyonun raporu Genel Kurulda ivedilikle görüşülür.

(2) Kurumun yıllık raporu, ayrıca Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle kamuoyuna duyurulur.

(3) Kurum; açıklanmasında fayda gördüğü hususları yıllık raporu beklemeksizin her zaman kamuoyuna duyurabilir.

Açıklama yapma yetkisi

MADDE 23- (1) Kurumun faaliyetleri hakkında açıklama yapmaya Başdenetçi veya görevlendireceği Denetçi yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

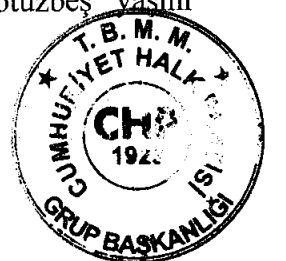
Personele İlişkin Hükümler Personelin atanması

MADDE 24- (1) Genel Sekreter, en az dört yıllık yükseköğretim kurumu mezunu, Devlet Memurları Kanununa tabi görevlerde on yıl hizmeti bulunan ve aynı Kanunun 48 inci maddesinde yazılı şartlara sahip olanlar arasından Başdenetçi tarafından atanır. (2) Diğer personel Başdenetçi tarafından atanır.

Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcılığı

MADDE 25- (1) Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcılığına atanabilmek için, Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlar yanında aşağıdaki nitelikler de aranır:

- Dört yıllık eğitim veren fakültelerden veya bunlara denkliği kabul edilmiş yurtiçi veya yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.
- Yapılacak giriş sınavında başarılı olmak.
- Sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla otuzbeş yaşını doldurmamış olmak. Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzmanlığı

MADDE 26- (1) 25 inci maddeye göre Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla açılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Sınavda başarılı olanlar, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az (C) düzeyinde puan veya uluslararası kabul görmüş yabancı dil seviye tespit sınavlarından bu puana denk puan almış olmak şartıyla Kamu Denetçiliği Uzmanı unvanını alırlar. Sınavda başarılı olamayanlar, istekleri halinde kurumunda veya Devlet Personel Başkanlığınca diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uygun kadrolara atanırlar. (2) Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlik sınavının şekli ile Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman ve Uzman Yardımcılarının görev, yetki ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Personele uygulanacak hükümler ile personelin malî ve sosyal hakları

MADDE 27- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda Kurum personeli hakkında Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Genel Sekretere Başbakanlıktaki genel müdürlere uygulanan malî ve sosyal hak ve yardımlara ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzmanlarına aynı derecede bulunan Başbakanlık Uzmanları, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcılarına Başbakanlık Uzman Yardımcıları ve Kurumun diğer personeline ise Başbakanlıkta aynı unvanlı ve aynı dereceli kadrolarda çalışanlara uygulanan malî ve sosyal hak ve yardımlara ilişkin hükümler uygulanır.

Başbakanlıkta emsali personele ödenenlerden vergi ve diğer kesintilere tabi olmayanlar bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz.

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki personelin görevlendirilmesi

MADDE 28- (1) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, sosyal güvenlik kurumlarında, mahallî idarelerde, mahallî idarelerin bağlı idarelerinde, mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, kamu iktisadî teşebbüsleri ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde çalışanlar, kurumlarının izni ile uzmanlık gerektiren işlerde görevlendirilebilirler. Bu şekilde yapılan görevlendirmenin süresi altı ayı geçemez. Ancak ihtiyaç halinde bu süre üç ay daha uzatılabilir. Kurumun bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Bu şekilde görevlendirilen personel, kurumlarından aylıklı izinli sayılır. Bu personelin izinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgileri ve özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler yükselme ve emekliliklerinde de hesaba katılır ve yükselmeleri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM Çeşitli Hükümler Bütçe

MADDE 29- (1) Kurumun gelirleri şunlardır:

- a) Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden alınacak Hazine yardımı.
- b) Diğer gelirler.

(2) Kurum bütçesinden bu Kanun kapsamındaki görevlerin gerçekleştirilmesine ilişkin giderler yapılır.

Yasaklar

MADDE 30- (1) Başdenetçi, Denetçiler, Genel Sekreter, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman ve Uzman Yardımcıları ile diğer personel, siyasî partilere üye olamazlar; herhangi bir siyasî parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef alan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayırımı yapamazlar; görevleri sebebiyle herhangi bir şekilde öğrendikleri meslekî veya ticarî sırları görevlerinden ayrılmış olsalar bile açıklayamazlar, kendilerinin veya başkalarının yararına kullanamazlar.

(2) Başdenetçi, Denetçiler, Genel Sekreter, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman ve Uzman Yardımcıları; kendilerinin, eşlerinin ve üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlarının şikâyetlerini incele yemezler.

(3) Başdenetçi, Denetçiler, Genel Sekreter, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman ve Uzman Yardımcıları ile diğer personel, bu görevleri süresince resmî veya özel hiçbir görev alamazlar, ticaretle uğraşamazlar. Bilimsel yayınlarda bulunma, görevleri veya meslekleri ile ilgili olarak davet edildikleri ulusal veya uluslararası kongre, konferans ve benzeri toplantılara katılma, derneklerde üyelik ve kâr amacı gütmeyen kooperatiflerde ortaklık halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Başdenetçi veya Denetçiler hakkında ceza soruşturması ve kovuşturması usulü

MADDE 31- (1) Başdenetçi ve Denetçilerin görevleri sebebiyle bir suç işledikleri öne sürüldüğü takdirde haklarında ceza soruşturması ve kovuşturması yapılabilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının iznine bağlıdır. İzin verilmesi veya verilmemesine ilişkin

karara karşı itiraz mercii, Danıştayın ilgili dairesidir.

(2) Başdenetçi ve Denetçiler hakkındaki soruşturma Yargıtay Cumhuriyet Savcısı

tarafından yapılır. Açılacak kamu davası, Yargıtayın ilgili ceza dairesinde görülür. Temyiz

mercii, Yargıtay Ceza Genel Kuruludur.

(3) Bu maddede hüküm bulunmayan hususlarda 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlara ilişkin suçüstü hâli genel hükümlere tabidir.

Genel Sekreter ve personel hakkında ceza soruşturması ve kovuşturması usulü

MADDE 32- (1) Genel Sekreter, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman ve Uzman Yardımcılarının görevleri sebebiyle bir suç işledikleri öne sürüldüğü takdirde ceza soruşturması ve kovuşturması yapılabilmesi, Başdenetçinin iznine bağlıdır. İzin verilmesi veya verilmemesine ilişkin karara karşı itiraz mercii Ankara Bölge İdare Mahkemesidir.

(2) Genel Sekreter, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman ve Uzman Yardımcıları ile diğer personel hakkındaki soruşturma, suçun işlendiği yer Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. Açılacak kamu davası aynı yer mahkemesinde görülür.

(3) Bu maddede hüküm bulunmayan hususlarda, Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlara ilişkin suçüstü hâli genel hükümlere tabidir.

Emeklilik

MADDE 33- (1) Başdenetçi, Denetçiler, Genel Sekreter, Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman ve Uzman yardımcıları ile diğer personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Başdenetçi ve Denetçilerin sigorta primine esas kazanç tutarları, Başdenetçi ve Denetçiler için Başbakanlık Müsteşarı esas alınarak belirlenir. Bu görevleri sırasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin bu görevde geçen süreleri makam tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir ve emeklilik yönünden Başdenetçi ve Denetçiler Başbakanlık Müsteşarı için belirlenmiş olan ek gösterge, makam tazminatı ile temsil tazminatından aynı usul ve esaslara göre yararlandırılır.

(2) Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden emekli aylığı almakta olanlardan Başdenetçi ve Denetçi seçilenlerin, istekleri hâlinde emekli aylıkları kesilir ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yeniden sigortalı sayılır. Bu şekilde emekli aylıklarını kestirmek suretiyle yeniden sigorta primi Ödeyenlerin görev sürelerinin bitiminde emekli aylıkları genel hükümlere göre yeniden belirlenir.

(3) Başdenetçi ve Denetçiler hakkında 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası ile 5510 sayılı Kanunda yer alan yaş haddine ilişkin hükümler uygulanmaz.

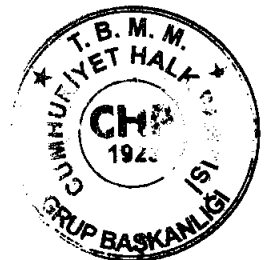
Kadrolar

MADDE 34- (1) Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvele Çevre İçin Kamu Denetçiliği Kurumu bölümü olarak eklenmiştir.

Yürürlük

MADDE 35- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Yürütme

MADDE 36- (1) Bu Kanun hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Kurulu yürütür.

LİSTE

KURUMU : ÇEVRE İÇİN KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
TEŞKİLAT: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
GIH	Çevre için Kamu Başdenetçisi	1	1		1
GIH	Çevre için Kamu Denetçisi	1	13		13
GIH	Genel Sekreter	1	1		1
GIH	Hukuk Müşaviri	1	1		1
GIH	Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzmanı	1	20		20
GIH	Çevre için Kamu Denetçiliği Uzmanı	2	20		20
GIH	Çevre için Kamu Denetçiliği Uzmanı	3	20		20
GIH	Çevre için Kamu Denetçiliği Uzmanı	4	20		20
GIH	Çevre için Kamu Denetçiliği Uzmanı	5	20		20
GIH	Çevre için Kamu Denetçiliği Uzmanı	7	50		50
GIH	Çevre İçin Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcısı	9	50		50
GIH	Mali Hizmetler Uzmanı	4	1		1
GIH	Şube Müdürü	1	2		2
GIH	Şef	3	3		3
GIH	Memur	7	1		1
GIH	Memur	8	2		2
GIH	Memur	9	2		2
GIH	Memur	10	2		2
GIH	Programcı	7	1		1
GIH	Veri Hazırlama ve Kontrol işletmecisi	7	4		4
TH	Kütüphaneci	7	1		1
GIH	Bilgisayar İşletmecisi	7	4		4
GIH	Çözümleyici	2	1		1
GIH	Sekreter	7	2		2
GIH	Sekreter	8	1		1
GIH	Sekreter	9	1		1
GIH	Santral Memuru	9	1		1
GIH	Şoför	10	4		4
TH	Teknisyen	8	1		1
YH	Hizmetli	10	1		1
YH	Hizmetli	11	2		2
YH	Dağıtıcı	11	1		1
TOPLAM			254		254

